

Lausuntopyyntö kansallisen tekoälyohjelma AuroraAI:n kehittämis- ja toimintasuunnitelmasta vuosille 2019-2023

Johdanto

Ihmiskeskeisen yhteiskunnan lähtökohtana on ihmisten, yritysten ja yhteiskunnan kokonaisvaltainen hyvinvointi. Ihmiskeskeisyys konkretisoituu elämäntapahtuma-ajattelussa, joka ohjaa palveluiden suunnittelua ja toteutusta luoden ihmiselle parhaat mahdolliset edellytykset tukea omaa ja läheistensä hyvinvointia elämän eri tilanteissa. Ihmisille tulee kohdentaa vaikuttavampia palveluita todellisiin tarpeisiin, lopettaa luukulta toiselle juoksuttaminen sekä sujuvoittaa arkea elämän eri tilanteissa. Kansallisen tekoälyohjelman AuroraAI:n esiselvityshanke ehdottaa valituissa elämäntapahtumissa ja liiketoimintatapahtumissa kohti ihmiskeskeistä yhteiskuntaa vievän toimeenpano-ohjelman käynnistämistä. Toimeenpano-ohjelmalla lisättäisiin palveluiden vaikuttavuutta, sujuvoitettaisiin palveluketjuja ja edistettäisiin tiedon hyödyntämistä palvelutarjonnassa. Palvelujen kohdentamisessa ja ennakoivassa ohjautumisessa hyödynnetään AuroraAI-verkkoa, joka mahdollistaa älykkäiden sovellusten ja tekoälyjen keskinäisen vuorovaikutuksen ihmisten ja yritysten parhaaksi tietoturvallisesti ja eettisesti kestäväällä tavalla. Toimeenpano käynnistetään tunnistamalla keskeiset elämäntapahtumat ja liiketoimintatapahtumat tiiviissä yhteistyössä kansalaisten ja yritysten kanssa. Yhteistyöllä selvitetään kansalaisilta ja yrityksiltä keskeiset elämäntapahtumat ja liiketoimintatapahtumat, joiden ympärille muodostetaan palveluekosysteemit avoimena yhteistyönä. Toimeenpanoa vahvistetaan toiminnan muutoksen tuki –tiimillä sekä avoimella tilannekeskuksella. Tiimin tehtävänä on tukea toiminnan muutosta tekeviä organisaatioita, kehittää malli tiedolla johtamiseen, joka perustuu tekoälyn keräämään tietoon asiakkaiden tarpeista sekä luoda pelisäännöt ja ohjeet yhdessä muutosta tekevien organisaatioiden kanssa. Näin sovitaan esimerkiksi toimijoiden vastuista, rooleista, lainsäädännön soveltamisesta ja teknologian hyödyntämisestä toimintamallissa.

Tausta

Valtiovarainministeriön asettaman kansallisen tekoälyohjelma Auroran esiselvityshankkeen toimikausi on ollut 15.9.2018-28.2.2019. Palveluiden käyttäjien näkökulmasta tavoitteena on mahdollistaa monien eri palveluntuottajien palveluista koostuvat saumattomat ja sujuvat palvelupolut eri elämäntilanteissa ja elämäntapahtumissa. Esiselvityshankkeessa tunnistettiin, millaisia muutoksia ihmiskeskeisyyteen ja elämäntapahtuma-ajatteluun pohjautuva toiminta tarkoittaa muun muassa palveluiden tuottamiselle ja johtamiselle. Samalla esiselvityshankkeessa konseptoitiin ihmisten eri elämäntapahtumiin palveluita tuottaville organisaatioille älykkäiden palvelujen keskinäisen vuorovaikutuksen mahdollistava

AuroraAI-verkko, josta toteutettiin ensimmäinen kokeiluversio. Esiselvityshanke on tehty laajana julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin avoimena verkostotyönä. Esiselvityshanke on ollut samalla osa Tekoälyaika Suomessa –raportin ehdotuksia.

Lausuntokierroksella pyydetään lausuntoja kansallisen tekoälyohjelma AuroraAI:n kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelmasta vuosille 2019-2023. Toimeenpanosuunnitelmassa esitetään näkemys siitä, miten Suomen ja erityisesti julkisen hallinnon siirtymistä tekoälyaikaan tulisi vauhdittaa tulevina vuosina ihmiskeskeisesti, tietoturvallisesti ja eettisesti kestäväällä tavalla.

Tavoitteet

AuroraAI:n avulla ihmiset saavat uudenlaisen tavan huolehtia omasta kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnistaan sekä sujuvia, vaikuttavia ja oikea-aikaisia palvelukokonaisuuksia elämän eri tilanteisiin ja tapahtumiin. Samalla palveluntarjoajille luodaan kyvykkyys muodostaa asiakaslähtöisiä ja dynaamisesti muodostuvia palveluketjuja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja johtaa dynaamisesti toimintaansa ajantasaiseen tietoon perustuen. Näin kohdennetaan vaikuttavampia palveluita ihmisten todellisiin tarpeisiin ja sujuvoitetaan ihmisten arkea elämän eri tilanteissa.

AuroraAI vahvistaa edellytyksiä ratkoa yhteiskuntamme vaikeita kysymyksiä, jotka liittyvät esimerkiksi valtiontalouden kestävyysvajeeseen, väestön ikääntymiseen ja nuorten syrjäytymiseen. Tämä on mahdollista luomalla hallinnon rajat ylittäviä tilannekuvia ihmisten todellisista tarpeista ja hyvinvoinnin tilasta. Tilannekuvan luominen vaatii tiedon uudenlaista hyödyntämistä, data-analytiikkaa ja muita tekoälyn sovelluksia. Palveluita on mahdollista kohdistaa tietoon pohjautuen tehokkaasti, jolloin palveluketjut muodostuvat kansalaisen näkökulmasta saumattomiksi, räätälöidyiksi ja vaikuttaviksi. Samalla palvelut kohdentuvat valtiontalouden näkökulmasta tehokkaasti sekä kitketään resurssien hukka- ja vajaakäyttöä.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet.

Huom! Kaikki lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 12.4.2019.

Toimeenpanosuunnitelman ruotsinkielinen versio on työn alla ja valmistuu lausunnoille viikolla 14 jatkettun lausuntoajan kera.

Valmistelijat

Lisätietoja:

Aleksi Kopponen, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
(aleksi.kopponen[at]vm.fi, +358295530145)

Niko Ruostetsaari, koordinaattori, valtiovarainministeriö (niko.ruostetsaari[at]vm.fi,
+358295530309)

Liitteet:

[AuroraAI kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelma 2019 – 2023.pdf](#) - AuroraAI - kohti ihmiskeskeistä yhteiskuntaa. Kansallisen tekoälyohjelma Auroran esiselvityshankkeessa tuotettu kehittämis- ja toimeenpanosuunnitelma 2019 – 2023

[Loppuraportti_TP1 Muutto opiskelukaupunkiin.pdf](#) - Liite. Esiselvityshankkeen työpaketti 1:n loppuraportti.

[AuroraAITP2_loppuseelvitys.pdf](#) - Liite. Esiselvityshankkeen työpaketti 2:n loppuraportti.

[AuroraAI_TP3_loppuraportti.pdf](#) - Liite. Esiselvityshankkeen työpaketti 3:n loppuraportti.

[AuroraAI esiselvityshanke - Etiikka-suositukset.pdf](#) - Liite. Esiselvityshankkeen etiikka-työ ja suositukset.

[AuroraAI ja uudenlaiset token-taloudet.pdf](#) - Liite. Esiselvityshankkeessa toteutettu selvitystyö kannustinmalleista ja palvelupoleteista AuroraAI-verkossa.

[AuroraAI_TP4_MVP-demokuvaus.pdf](#) - Liite. AuroraAI-verkon testiversiokuvaus.

[Omadata osana Aurora AI-hanketta.pdf](#) - Liite. Omadata osana AuroraAI-verkkoa.

[Aurora_verkon_tietosuoja_vaikutustenarviointi.pdf](#) - Liite. AuroraAI-verkon tietosuojavaikutustenarviointi.

[AuroraAI_TP4_arkkitehtuurikuvaus.pdf](#) - Liite. AuroraAI-verkon arkkitehtuurikuvaus.

[AuroraAI_TP4_arkkitehtuurikuvaus.pdf](#)

Jakelu:

ABB Oy
Accenture Oy
Akava
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
Celia
EK
Elintarviketurvallisuusvirasto
ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)
Energiavirasto

Espoon kaupunki
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savon ELY-keskus
ETLA
FCAI
Geologian tutkimuskeskus
Gofore
Hallinnon tietotekniikkakeskus
HeadAI
Helsingin kaupunki
Hämeen ELY-keskus
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Hätäkeskuslaitos
Ilmatieteen laitos
Innovaatorahoituskeskus Tekes
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Jyväskylän kaupunki
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Kainuun ELY-keskus
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI
Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus KARVI
Kansallisarkisto
Keski-Suomen ELY-keskus
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Konkurssiasiamiehen toimisto
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Kotimaisten kielten keskus
Kuluttajariitalautakunta
Kuopion kaupunki
Lahden kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lappeenrannan kaupunki
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikennevirasto
Liikenteen turvallisuusvirasto
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Luonnonvarakeskus
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus Fimea
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos
Maaseutuvirasto
Markkinaoikeus
Metsätutkimuslaitos
Mikkelin kaupunki
Museovirasto

Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Onnettomuustutkintakeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
Opintotuen muutoksenhakulautakunta
Oulun kaupunki
Patentti- ja rekisterihallitus
Pelastusopisto
Pirkanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisihallitus
Porin kaupunki
Puolustushallinnon rakennuslaitos
Puolustusministeriö
Puolustusministeriö
Rajavartiolaitoksen esikunta
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemen hovioikeus
SAK
Satakunnan ELY-keskus
Setlementtiliitto
Sisäministeriö
Sisäministeriö
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta
Statens ämbetsverk på Åland
STTK
Suojelupoliisi
Suomen Akatemia
Suomen ympäristökeskus
Suomenlinnan hoitokunta
Säteilyturvakeskus
Taiteen edistämiskeskus
Taiteen edistämiskeskus
Tampereen kaupunki
Teknologiateollisuus
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tilastokeskus
Traficom
Tulli

Turun hallinto-oikeus
Turun hovioikeus
Turun kaupunki
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työneuvosto
Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta
Ulkoasiainministeriö
Uudenmaan ELY-keskus
Vaasan kaupunki
Valtiokonttori
Valtiokonttori
Valtiokonttori
Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö
Vantaan kaupunki
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Verohallinto
Viestintävirasto
VTT
Väestörekisterikeskus
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ylioppilastutkintolautakunta
Ympäristöministeriö
Ympäristöministeriö

1. Kohti ihmiskeskeistä yhteiskuntaa

AuroraAI-konseptin ytimessä on ihmiskeskeinen ja ennakointikykyinen yhteiskunta. Miten hyvin ja ymmärrettävästi konsepti on kuvattu lausuntomateriaalissa? Mikä on erityisen hyvää ja mikä jäi epäselväksi?

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

2. AuroraAI-toiminta 2019-2023

Toimeenpanosuunnitelmassa on kuvattu toiminnan muutos, joka käynnistetään tiiviillä yhteistyöllä kansalaisten ja yritysten kanssa keskeisten elämäntapahtumien ja liiketoimintatapahtumien tunnistamiseksi. Mikä on erityisen hyvää ja mikä jäi epäselväksi?

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

3. Organisaatioiden kytkeytyminen ja toimeenpanon tuki

AuroraAI-toimeenpanon onnistuminen edellyttää laajaa yhteistyötä eri organisaatioiden kesken. Näettekö, että organisaationne olisi kiinnostunut kytkemään toimintansa osaksi muodostettavia palveluekosysteemejä? Minkälaista tukea organisaationne silloin tarvitsisi?

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

4. Yleiset huomiot, kommentit ja palaute

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Klikkaa ja lisää väliotsikko

Kopponen Aleks
Valtiovarainministeriö

Ruostetsaari Niko
VM

